

Комунальна установа Тернопільської обласної ради «Музей національно-визвольної боротьби Тернопільщини»

Музей національно-визвольної боротьби Тернопільщини, створений з ініціативи громадських організацій Тернопільською обласною радою, розпочав свою діяльність в січні 2019 року із збору експонатів, комплектування фондів та оформлення залів. Музей національно-визвольної боротьби Тернопільщини є культурно-освітнім і науково-дослідним закладом Тернопільської області. Музей створений з метою збереження, вивчення пам'яток історичної, матеріальної та духовної культури, пов'язаних із національно-визвольною боротьбою українського народу, залучення громадян до національної історії та історико-культурної спадщини.

Музей збирає, вивчає і популяризує пам'ятки матеріальної та духовної культури, історичні документи і артефакти історичних подій краю. Основним напрямом діяльності музею є науково-дослідна та культурно-освітня робота, яка здійснюється щодо комплектування, збереження, вивчення і використання пам'яток історії, матеріальної та духовної культури, пов'язаних із національно-визвольною боротьбою українського народу.

Музей розташований в двох поверховій будівлі по вул. Медова, 5 м. Тернопіль, загальною площею 1739,6 м. кв. з централізованим опаленням, водопостачанням та водовідведенням. На сьогодні в структурі Музею налічується три окремих відділи (філіали) : Історико-меморіальний музей політичних в'язнів по вул. Коперника, 1 м. Тернопіль, який створений в колишніх камерах радянського слідчого ізолятора КДБ і перебувають в оренді музею загальною площею 469,47 м. кв. ;

Народний історико-меморіальний музей Ярослава і Слави Стецьків, загальною площею 257 м. кв. по вул. Середній десяток , 10 с. Великий Глибочок, Тернопільського району;

Музей національно-визвольної боротьби ОУН УПА ім. Якова Бусела, розташований в будинку родини Лихолатів загальною площею 44.5 м. кв. по вул. Шевченка, 15, с. Бишки, Тернопільського району та орендованому приміщенні по вул. Шевченка, 17 с. Бишки, Тернопільського району, загальною площею 154 м. кв.

За роки діяльності установи наукові працівники здійснили ряд поїздок на Схід України, де отримали від добровольців перші експонати російсько-української війни, від ОУН в м. Києві шафу Степана Бандери, а також першу виставку «Люди свободи» подаровану Українським інститутом національної пам'яті. Крім цього музей отримав ще 14 виставок, про основні віхи в історії української державності. Українська інформаційна служба в Лондоні подарувала 3495 кг книг, брошур, підшивок унікальних періодичних видань та документів, а Львівське видавництво «Літопис УПА» передало чотири серії видань в кількості 144 томів. До наповнення фондів долучилися й інші спонсори та меценати. На даний час основний фонд Музею налічує близько

28000 систематизованих та описаних одиниць збереження. Науковці музею займаються пошуковою роботою. Так на Бережанщині, за сприяння місцевих пошуковців, були знайдені п'ять бідонів з документами українського підпілля ОУН УПА. За час роботи Музею було створено та зареєстровано Благодійний фонд «Музей боротьби України». Зібрані Фондом кошти дали можливість розпочати реалізацію нового проекту «Українські військові формування XX-XXI ст. – однострої, відзнаки, зброя». Вже зібрано 22 манекени українських воїнів. В 2024 році в музеї відкритий новий виставковий зал російсько-української війни в якому відображено трагічна і героїчна сторінка ЗСУ проти московських загарбників. Музей у своїх фондах має більше 50-ти прапорів ЗСУ і силових структур України. В музеї систематично проводяться виставки, презентації, спец погашення, відбуваються зустрічі з видатними діячами та учасниками бойових дій, які висвітлюються на сторінці музею в соціальній мережі фейсбук.